

Bruxelles, 30.9.2020
COM(2020) 619 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

în temeiul articolului 29 alineatul (1) din Directiva (UE) 2017/541 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului

1. INTRODUCERE

1.1. Obiectivele și principalele elemente ale Directivei (UE) 2017/541

La 15 martie 2017, Parlamentul și Consiliul adoptă Directiva (UE) 2017/541 privind combaterea terorismului¹ („directiva”). Directiva s-a adoptat pentru a consolida Decizia-cadru 2002/475/JAI² prin extinderea infracțiunilor legate de terorism și pentru a include măsurile ce răspund mai precis la nevoile victimelor terorismului. Colegiuitorul a adoptat directiva la 15 martie 2017. Statele membre care au obligații în temeiul directivei³ vor trebui să incrimineze comportamente cum ar fi instruirea și deplasarea în scopuri teroriste, precum și finanțarea terorismului. Aceste definiții armonizate ale infracțiunilor de terorism servesc drept criteriu pentru schimbul de informații și cooperarea dintre autoritățile naționale.

Prezenta directivă completează totodată legislația privind drepturile victimelor terorismului⁴. Acestea au dreptul la acces la servicii de sprijin specializate profesionale imediat după un atac și ulterior, pentru cât timp este necesar. Statele membre ar trebui să elaboreze protocoale și mecanisme care să asigure un răspuns eficient în caz de urgență, inclusiv acces la informații fiabile, evitând astfel orice suferințe suplimentare pentru victimele terorismului și familiile acestora.

Termenul de transpunere a normelor în dreptul intern a fost 8 septembrie 2018.

1.2. Scopul și structura raportului, colectarea de informații și metodologia

În conformitate cu articolul 29 alineatul (1) din directivă, prezentul raport evaluează gradul în care statele membre au luat măsurile necesare pentru a se conforma prezentei directive. Acesta descrie în primul rând nivelul general de transpunere a Directivei de către statele membre și evidențiază apoi anumite aspecte ale transunerii.

Descrierea și analiza din prezentul raport se bazează, în principal, pe informațiile furnizate Comisiei de statele membre odată cu notificarea măsurilor naționale de transpunere a directivei, până în aprilie 2020. Notificările primite după data respectivă nu au fost luate în considerare. În analiza informațiilor primite din partea statelor membre,

¹ JO L 88/6, 31.3.2017.

² JO L 164/3, 22.6.2002.

³ În continuare, sintagma „stat membru” sau „toate statele membre” se referă la statele membre care au obligații în temeiul directivei (adică toate statele membre cu excepția Danemarcei, a Irlandei și a Regatului Unit). În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul 22 privind poziția Danemarcei, Danemarca nu a participat la adoptarea prezentei directive, care nu i se aplică. În conformitate cu articolul 3 din Protocolul 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, niciuna dintre țări nu a participat la adoptarea prezentei directivei și nu este obligată să o respecte. Cu toate acestea, Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului continuă să se aplice Danemarcei, Irlandei și Regatului Unit, care sunt obligate să o respecte.

⁴ Directiva 2012/29/UE (JO L 315/57, 14.11.2012) stabilește norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității. Acestea includ drepturile, sprijinirea și protecția victimelor terorismului, deoarece statele membre ar trebui să țină seama în mod deosebit de necesitățile victimelor terorismului. Directiva (UE) 2017/541 aduce o serie de precizări privind nevoile specifice ale victimelor terorismului.

Comisia a fost sprijinită de un contractant extern. Statele membre au prezentat, de asemenea, observații cu privire la constatările preliminare ale contractantului, care reprezintă o sursă suplimentară de informații. De asemenea, raportul ține seama de informațiile furnizate de statele membre în timpul celor cinci ateliere privind transpunerea organizate de Comisie între iunie 2017 și septembrie 2018, precum și de informațiile disponibile în mod public. În plus, Comisia a ținut seama de constatările Raportului Comisiei referitor la punerea în aplicare a Deciziei-cadru 2008/919/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 de modificare a Deciziei-cadru 2002/475/JAI privind combaterea terorismului⁵.

Dincolo de aspectele identificate în prezentul raport, este posibil să mai existe și alte probleme în ceea ce privește transpunerea, precum și alte dispoziții care nu au fost raportate Comisiei sau evoluții legislative și nelegislative ulterioare. Prin urmare, prezentul raport nu împiedică Comisia să evalueze în continuare anumite dispoziții pentru a continua să sprijine statele membre în transpunerea și punerea în aplicare a directivei.

2. EVALUAREA TRANSPUNERII DIRECTIVEI

2.1. Evaluare generală. Impactul directivei asupra sistemelor juridice naționale

Termenul de transpunere a acestei directive a expirat la 8 septembrie 2018. Șapte state membre — **Franța, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Slovacia și Suedia** — au notificat transpunerea directivei în termenul prevăzut, iar două state membre (**Finlanda și Țările de Jos**) au făcut acest lucru la scurt timp după.

Comisia a lansat, la 22 noiembrie 2018, proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a 16 state membre care nu au comunicat adoptarea unei legislații naționale care să transpună integral directiva⁶.

Până la sfârșitul lunii iulie 2020, 15 din aceste 16 state membre au declarat că transpunerea este finalizată.

Aproape toate statele membre au adoptat, cel puțin parțial, o legislație specifică pentru transpunerea directivei. Excepțiile au fost **Franța și Italia**, care au considerat că legislația lor preexistentă a fost suficientă pentru a transpune directiva.

Acolo unde s-au adoptat acte legislative în scopul transpunerii directivei, s-a recurs aproape întotdeauna la modificări ale legislației preexistente, în mod normal ale Codului penal și, într-o mai mică măsură, ale Codului de procedură penală sau ale altor acte legislative, mai specifice. Excepția a fost **Cipru**, unde a fost adoptat un act legislativ nou, separat.

⁵ COM(2014) 554 final din 5.9.2014.

⁶ Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Estonia, Grecia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Spania.

În general, transpunerea directivei pare a fi satisfăcătoare. Cu toate acestea, o serie de probleme de transpunere cu care se confruntă Comisia într-unul sau mai multe state membre reprezintă o preocupare deosebită:

- transpunerea incompletă sau incorectă a uneia sau a mai multor infracțiuni de terorism enumerate la **articolul 3** din directivă, inclusiv necalificarea infracțiunilor enumerate drept infracțiuni de terorism, ceea ce afectează transpunerea altor dispoziții;
- netranspunerea elementului „**contribuie la săvârșirea**” din articolele 6, 7, 8, 9 și 11 din directivă;
- transpunerea incompletă sau incorectă a **articolului 9** privind deplasarea în scopuri teroriste și a **articolului 11** privind finanțarea terorismului, două dintre noile dispoziții introduse de directivă;
- deficiențe în ceea ce privește transpunerea unor dispoziții specifice pentru **victimele terorismului**.

2.2. Evaluarea specifică a măsurilor de transpunere în statele membre

2.2.1. Obiect (articolul 1)

Această dispoziție explică ce înseamnă directiva și ia act de faptul că aceasta stabilește norme minime. În consecință, statele membre sunt autorizate să depășească obligațiile prevăzute în directivă. Această dispoziție nu necesită transpunere.

2.2.2. Definiții (articolul 2)

Articolul 2 din directivă enumeră definițiile termenilor utilizați în directivă, și anume: „fonduri”, „persoană juridică”, „grup terorist” și „grup structurat”. În anumite state membre, unele definiții nu sunt transpuse în mod explicit, ci sunt mai degrabă stabilite prin jurisprudență. În general, transpunerea acestui articol este satisfăcătoare.

În ceea ce privește **articolul 2 alineatul (1)**, legislația din **Cehia** nu pare să ofere o definiție a termenului „fonduri”.

În ceea ce privește **articolul 2 alineatul (3)**, mai multe state membre par să fi transpus definiția „grupului terorist” într-o manieră mai limitată, ceea ce poate restrânge domeniul de aplicare al infracțiunii de participare la activitățile unui grup terorist (articolul 4).

Legislația din **Cipru** pare să adauge o limitare a definiției — grupurile teroriste trebuie să fie pe listele cu persoane fizice sau juridice sau cu alte grupuri care au făcut obiectul unor sancțiuni de combatere a terorismului sau al altor măsuri, create în conformitate cu rezoluțiile Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite sau cu măsurile restrictive adoptate de Consiliul Uniunii Europene și actualizate de Ministerul Afacerilor Externe. În **Lituania**, grupurile teroriste care nu au roluri formal definite pentru membrii lor sau o continuitate a membrilor nu par să se califice drept grupuri teroriste în legislația națională.

2.2.3. Domeniul de aplicare (articolul 3)

Articolul 3 alineatul (1) din directivă prevede că statele membre se asigură că actele săvârșite cu intenție enumerate în paragrafele sale sunt definite drept infracțiuni de

terorism atunci când sunt săvârșite într-unul dintre scopurile enumerate la alineatul (2).

Articolul 3 alineatul (1) nu implică doar obligația de a incrimina anumite acte, ci și faptul că astfel de acte sunt definite drept infracțiuni de terorism în dreptul intern. Cu toate acestea, în **Germania** nu pare să existe nicio dispoziție care să califice oricare dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (1) drept „infracțiuni de terorism” dacă sunt săvârșite în oricare dintre scopurile din articolul 3 alineatul (2). Singurele infracțiuni definite în mod explicit drept infracțiuni de terorism sunt finanțarea terorismului și infracțiunile legate de un grup terorist. Acest lucru pare să împiedice faptul ca o persoană care acționează singură și comite o infracțiune enumerată într-un scop terorist, fără a participa la activitățile unui grup terorist sau a sprijini un grup terorist, să fie pusă sub acuzare pentru o infracțiune *de terorism*, cu excepția finanțării terorismului, care este definită drept o infracțiune de terorism în dreptul german. În plus, este importantă o calificare comună a infracțiunilor de terorism, deoarece permite utilizarea eficace a instrumentelor de cooperare în materie de aplicare a legii, cum ar fi Decizia 2005/671/JAI a Consiliului⁷.

În comparație cu Decizia-cadru 2002/475/JAI, care a inclus deja obligația de a incrimina o listă de acțiuni ca infracțiuni de terorism, prezenta directivă introduce o nouă infracțiune de terorism legată de afectarea ilegală a integrității sistemelor și a datelor [**articolul 3 alineatul (1) litera (i)**], astfel cum se prevede în Directiva 2013/40/UE⁸. Acest element este transpus de toate statele membre, dar în **Croația**, legislația pare să se refere doar la infrastructura critică.

În al doilea rând, directiva extinde fabricarea, deținerea, achiziționarea, transportul, furnizarea sau utilizarea de arme nucleare, chimice și biologice [**articolul 3 alineatul (1) litera (f)**] pentru a acoperi și armele radiologice. Legislația din anumite state membre nu pare să includă anumite tipuri de arme, cum ar fi armele radiologice (**Cehia, Franța și Malta**) și armele nucleare (**Franța și Malta**). În plus, odată cu Directiva 2017/541, infracțiunea de cercetare și de dezvoltare de unor astfel de arme acoperă în prezent toate cele patru tipuri de arme (deși anterior acoperea doar arme biologice și chimice). Legislația din **Austria, Bulgaria, Franța, Malta și Polonia** nu pare să includă cercetarea, iar legislația din **Franța și Malta** nu pare să includă dezvoltarea anumitor arme. La un nivel mai general, legislația de transpunere din **Germania** nu pare să conțină o trimitere explicită la cercetare în domeniul anumitor arme, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (1) litera (f).

Referitor la acele părți ale infracțiunii care au fost deja introduse prin Decizia-cadru 2002/475/JAI, există încă o serie de probleme.

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (c)** din directivă, referitor la răpire sau luarea de ostatici, legislația din **Lituania** nu pare să se refere la situația în care răpirea sau luarea de ostatici au avut loc cu scopul de a intimida grav o populație sau de a destabiliza grav sau de a distruge structurile politice, constituționale, economice sau sociale fundamentale ale unei țări sau ale unei organizații internaționale. Legislația din **Finlanda** nu pare să reglementeze în mod explicit toate cazurile de răpire, ci doar traficul de ființe umane în formă calificată.

⁷ JO L 253, 29.9.2005.

⁸ JO L 218/8, 14.8.2013.

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (e)** din directivă referitor la capturarea de aeronave, de nave sau de alte mijloace de transport de pasageri sau de mărfuri, cinci state membre (**Bulgaria, Cipru, Lituania, Luxemburg și Polonia**) nu par să acopere capturarea altor mijloace de transport public sau de marfă.

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (g)** referitor la eliberarea de substanțe periculoase sau provocarea de incendii, inundații sau explozii, legislația din **Luxemburg** pare să acopere livrarea intenționată, plasarea sau detonarea unui exploziv sau a unui alt dispozitiv letal numai în cazul în care infracțiunea este săvârșită într-un loc public, într-un edificiu guvernamental sau public, într-un sistem de transport public sau într-o infrastructură. Provocarea de inundații pare acoperită doar în cazul inundării intenționate a minelor.

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (h)** din directivă cu privire la perturbarea sau întreruperea aprovizionării cu apă, electricitate sau orice altă resursă naturală fundamentală care ar avea drept efect punerea în pericol a vieților umane, legislația din **Bulgaria** nu pare să se refere la perturbarea aprovizionării cu apă și electricitate. Legislația din **Luxemburg** pare să acopere doar perturbarea condițiilor apei sau ale apei subterane.

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (i)** din directivă referitor la afectarea ilegală a integrității sistemelor și a integrității datelor, legislația din **Croația** pare să acopere doar afectarea funcționării sistemului informatic de infrastructură critică. Această definiție nu include afectarea ilegală a sistemelor care nu este comisă împotriva unui sistem informatic de infrastructură critică și care provoacă daune grave sau afectează un număr semnificativ de sisteme informatice prin utilizarea unui instrument conceput sau adaptat în principal în acest scop (astfel cum se menționează în Directiva 2013/40/UE⁹).

În ceea ce privește **articolul 3 alineatul (1) litera (j)** din directivă referitor la amenințarea de a săvârși un act de terorism, legislația din **Grecia** impune ca amenințarea să fie făcută public. Legislația din **Germania** nu pare să acopere amenințarea de a săvârși infracțiunile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) litera (d) și la articolul 3 alineatul (1) litera (f). De asemenea, legislația din **Portugalia** nu pare să acopere amenințarea de a săvârși infracțiunea prevăzută la articolul 3 alineatul (1) litera (f) din directivă. În **Luxemburg**, dacă amenințarea nu este însoțită de un ordin sau de anumite condiții, aceasta nu constituie o infracțiune de terorism.

Bulgaria nu pare să fi transpus scopul dispozițiilor **articolului 3 alineatul (2) litera (c)** din directivă, privind faptul de a de a destabiliza grav sau de a distruge structurile politice, constituționale, economice sau sociale fundamentale ale unei țări sau ale unei organizații internaționale.

2.2.4. Infracțiuni legate de un grup terorist (articolul 4)

Articolul 4 din directivă impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că conducerea unui grup terorist și participarea la activitățile unui grup terorist

⁹ JO L 218/8, 14.8.2013.

sunt incriminate ca infracțiuni. În general, măsurile pe care statele membre le-au luat pentru a se conforma acestui articol sunt satisfăcătoare.

În ceea ce privește **articolul 4 litera (a), legislația din Ungaria** pare să se refere la persoanele care organizează un grup terorist, mai degrabă decât la persoanele care conduc un grup terorist. Legislația din **Suedia** nu conține o infracțiune de sine stătătoare referitoare la conducerea unui grup terorist, astfel cum se prevede la articolul 4 litera (a), ci o transpune în răspundere penală pentru infracțiuni conexe. În ceea ce privește participarea la activitățile unui grup terorist [**articolul 4 litera (b)**], **Suedia** se bazează, de asemenea, pe infracțiuni conexe. Deoarece infracțiunile prevăzute la articolul 4 literele (a) și (b) nu impun o legătură cu o anumită infracțiune de terorism, incriminarea prin răspundere conexă riscă să lase nepedepsită participarea la activitățile unui grup terorist. **Suedia** a incriminat recent colaborarea cu un grup terorist ca infracțiune de sine stătătoare. Dispoziția pare să acopere doar furnizarea anumitor resurse materiale și nu pare să se refere la furnizarea de informații.

În ceea ce privește **considerentul 38** care exclude activitățile umanitare furnizate de organizații umanitare imparțiale, recunoscute de dreptul internațional, inclusiv dreptul internațional umanitar, din domeniul de aplicare al directivei, patru state membre (**Austria, Belgia, Italia și Lituania**) dispun de o legislație care prevede limitări în aplicarea legislației privind combaterea terorismului în cazul activităților umanitare sau de altă natură. În alte state membre¹⁰, legislația generică (precum Codul penal) poate fi interpretată în acest sens sau autoritățile naționale au indicat că aceasta este practica urmată.

2.2.5. Instigarea publică la săvârșirea unei infracțiuni de terorism (articolul 5)

Articolul 5 din directivă impune statelor membre să incrimineze distribuirea intenționată sau punerea la dispoziția publicului în alt mod, prin orice mijloace, a unui mesaj, cu intenția de a instiga la săvârșirea unei infracțiuni de terorism, atunci când un astfel de comportament, în mod direct sau indirect, promovează săvârșirea de infracțiuni de terorism, generând astfel riscul ca una sau mai multe astfel de infracțiuni să fie săvârșite. În general, transpunerea acestui articol este satisfăcătoare.

Legislația din **Lituania** nu pare să reglementeze cazurile în care o persoană distribuie sau pune la dispoziția publicului în alt mod un mesaj cu intenția de a instiga la săvârșirea unei infracțiuni de terorism sau de a contribui la o astfel de infracțiune, fără ca o altă persoană să dea apoi curs acestei instigări.

2.2.6. Recrutarea în scopuri teroriste (articolul 6)

Articolul 6 din directivă impune statelor membre să incrimineze fapta de a solicita unei alte persoane să săvârșească sau să contribuie la săvârșirea uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(i) sau la articolul 4.

În **Franța**, măsura de transpunere vizează „solicitarea” sub forma ofertelor sau a promisiunilor, a oferirii de cadouri, daruri sau alte avantaje, a amenințării sau a

¹⁰ Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Țările de Jos, România, Slovacia, Spania și Suedia.

exercitării de presiuni asupra unei persoane pentru ca aceasta să săvârșească o infracțiune de terorism. Articolul 6 prevede, de asemenea, incriminarea recrutării pentru a *contribui* la o infracțiune de terorism, element care nu pare să fie reglementat în mod explicit de legislația din **Bulgaria, Grecia, Spania și Portugalia**. În **Letonia, Malta, Polonia și Slovenia**, acest element pare să fie între sub incidența unor infracțiuni conexe, ca de exemplu complicitatea. Cu toate acestea, în transpunerea altor infracțiuni din directivă, legislația acestor state membre se referă în mod explicit la elementul „contribuției”.

În plus, în **Portugalia** nu este reglementată recrutarea pentru infracțiuni legate de un grup terorist (articolul 4). În **Germania**, articolul 6 este transpus prin mai multe dispoziții, care, împreună, nu par să acopere toate infracțiunile prevăzute de directivă.

2.2.7. Oferirea de instruire în scopuri teroriste (articolul 7)

Articolul 7 din directivă impune statelor membre să incrimineze ca infracțiune oferirea de instrucțiuni cu privire la fabricarea sau folosirea de explozivi, arme de foc sau alte arme sau substanțe nocive sau periculoase sau la alte metode sau tehnici specifice cu scopul de a săvârși una dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(i) sau de a contribui la săvârșirea uneia dintre respectivele infracțiuni, știind că respectivele competențe oferite sunt menite să fie utilizate în acest scop, atunci când este săvârșită cu intenție.

La fel ca articolul 6 privind recrutarea, articolul 7 privind instruirea acoperă, de asemenea, instruirea pentru a *contribui* la o infracțiune de terorism, element care nu pare să fie acoperit în mod explicit de legislația din **Bulgaria, Spania și Portugalia**. În **Letonia, Malta, Polonia și Slovacia**, acest element pare să fie acoperit de infracțiuni conexe precum complicitatea, în timp ce alte infracțiuni prevăzute în directivă sunt transpuse printr-o trimitere explicită la elementul „contribuției”.

În **Germania**, articolul 7 nu a fost transpus printr-o dispoziție specifică, ci prin mai multe dispoziții, care, împreună, nu par să acopere toate infracțiunile de terorism din directivă.

2.2.8. Primirea de instruire în scopuri teroriste (articolul 8)

Articolul 8 din directivă impune statelor membre să incrimineze primirea de instrucțiuni cu privire la fabricarea sau folosirea de explozivi, arme de foc sau alte arme sau substanțe nocive sau periculoase sau la alte metode sau tehnici specifice, cu scopul de a săvârși una dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(i) sau de a contribui la săvârșirea uneia dintre respectivele infracțiuni, atunci când este săvârșită cu intenție.

Infracțiunea acoperă, de asemenea, primirea de instruire pentru a contribui la o infracțiune de terorism, element care nu pare să fie reglementat în mod explicit de legislația din **Bulgaria, Spania și Portugalia**, așa cum este cazul articolelor 6 și 7. În **Slovacia**, acest element pare să fie acoperit de infracțiuni conexe precum complicitatea, în timp ce alte infracțiuni prevăzute în directivă sunt transpuse printr-o trimitere explicită la elementul „contribuției”. De asemenea, legislația din **Germania** transpune această dispoziție prin mai multe dispoziții, care, împreună, nu par să acopere toate infracțiunile de terorism din directivă.

În **Cipru, Malta, Slovenia și Slovacia**, legislația nu pare să includă studiul individual.

2.2.9. Deplasarea în scopuri teroriste (articolul 9)

Articolul 9 din directivă impune statelor membre să incrimineze deplasarea intenționată cu scopul de a săvârși o infracțiune de terorism sau de a contribui la săvârșirea unei astfel de infracțiuni de terorism, cu scopul de a participa la activitățile unui grup terorist, având cunoștință de faptul că o astfel de participare va contribui la activitățile infracționale ale grupului respectiv sau cu scopul de a oferi ori primi instruire în scopuri teroriste. Statelor membre li se oferă două opțiuni de transpunere, prin intermediul articolului 9 alineatul (2) litera (a) sau al articolului 9 alineatul (2) litera (b).

Articolul 9 alineatul (1) din directivă impune statelor membre să incrimineze deplasarea într-o altă țară decât statul membru în cauză. În **Germania** se pare că nu există o trimitere explicită la scopul participării la activitățile unui grup terorist. În **Bulgaria, Portugalia, România și Slovenia**, domeniul de aplicare al infracțiunii pare a fi mai restrâns decât în cadrul directivei, deoarece legislația conține o definiție mai limitată a persoanelor care se deplasează sau a teritoriilor în care se deplasează. **Articolul 9 alineatul (2)** din directivă se referă la deplasarea în respectivul stat membru, oferind statelor membre două posibilități de transpunere. **Polonia** nu pare să fi transpus deloc această dispoziție.

În temeiul **articolului 9 alineatul (2) litera (a)**, statele membre pot incrimina deplasarea în statul membru respectiv cu scopurile teroriste menționate anterior. Această opțiune a fost transpusă de optsprezece state membre¹¹.

În **Bulgaria** nu pare să existe nicio referire la scopul participării la activitățile unui grup terorist. În **Portugalia**, deplasările pentru a contribui la săvârșirea unei infracțiuni teroriste nu par să fie acoperite, iar dispozițiile naționale nu se aplică persoanelor care călătoresc în Portugalia în cazul în care sunt resortisanți portughezi sau își au reședința în Portugalia. În mod similar, în **România**, nu este clar dacă un rezident al unui stat care se deplasează înapoi în statul său de cetățenie pentru a săvârși o infracțiune de terorism (sau a contribui la săvârșirea acesteia) ar fi acoperit.

În mod alternativ, în temeiul **articolului 9 alineatul (2) litera (b)**, statele membre pot incrimina actele pregătitoare întreprinse de o persoană care intră în statul membru respectiv cu intenția de a săvârși o infracțiune de terorism sau de a contribui la săvârșirea unei astfel de infracțiuni, astfel cum se menționează la articolul 3. Această opțiune a fost transpusă de 14 state membre¹². Într-adevăr, opt state membre (**Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Slovacia și Suedia**) au transpus ambele opțiuni.

În **Germania**, transpunerea articolului 9 alineatul (2) litera (b) a fost asigurată prin incriminarea conspirației, dar acest lucru pare a fi mai restrâns decât actele pregătitoare din articolul 9 alineatul (2) litera (b). În ceea ce privește elementul „contribuției” la comiterea de infracțiuni teroriste, unele state membre nu par să fi transpus în mod explicit acest lucru. Aceasta vizează **Polonia** în ceea ce privește articolul 9 alineatul (1), **Slovenia** în ceea ce privește articolul 9 alineatul (2) litera (a), **Bulgaria și Spania**, în

¹¹ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Finlanda, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Malta, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia și Suedia.

¹² Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Estonia, Franța, Germania, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Slovacia, Spania și Suedia.

ceea ce privește articolul 9 alineatul (2) litera (b), și **Slovacia**, în ceea ce privește toate punctele.

2.2.10. Organizarea sau facilitarea în alt mod a deplasării în scopuri teroriste (articolul 10)

Articolul 10 prevede obligația statelor membre de a incrimina orice activitate de organizare sau de facilitare prin care se oferă asistență oricărei persoane pentru a se deplasa în scopuri teroriste, astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 9 alineatul (2) litera (a), având cunoștința de faptul că asistența astfel oferită este în acest scop, atunci când este săvârșită cu intenție. În general, măsurile pe care statele membre le-au luat pentru a se conforma acestui articol sunt satisfăcătoare.

În **Bulgaria** și **Lituania**, legislația pare să impună ca infracțiunea de deplasare în scopuri teroriste să fi fost săvârșită efectiv pentru ca facilitarea sau organizarea deplasării să poată fi incriminată. În **Slovacia**, dispoziția de transpunere pare să limiteze acoperirea geografică a călătoriei.

2.2.11. Finanțarea terorismului (articolul 11)

Articolul 11 din directivă impune statelor membre să incrimineze finanțarea terorismului ca infracțiune atunci când este săvârșită cu intenție. Acesta precizează, de asemenea, că în cazul în care finanțarea terorismului se referă la oricare dintre infracțiunile prevăzute la articolele 3, 4 și 9 din directivă, nu este necesar ca fondurile să fie într-adevăr utilizate și nici nu este obligatoriu ca autorul să cunoască infracțiunea sau infracțiunile specifice pentru comiterea cărora urmează să fie utilizate fondurile.

În **Bulgaria, Germania, Malta, Polonia** și **Portugalia**, finanțarea terorismului nu pare să acopere finanțarea tuturor infracțiunilor prevăzute la articolele 3 – 10, astfel cum prevede directiva. În **Bulgaria, Spania, Letonia** și **Portugalia**, elementul „contribuie la săvârșirea” nu pare să se reflecte în dreptul intern. În **Polonia, Slovenia** și **Slovacia**, abordarea transpunerii elementului „contribuie la săvârșirea” nu este coerentă pe tot cuprinsul legislației de transpunere. În **Luxemburg**, dreptul intern adaugă condiția ca fondurile să fi fost colectate în mod ilegal.

2.2.12. Alte infracțiuni legate de activități de terorism (articolul 12)

Articolul 12 din directivă prevede obligația statelor membre de a incrimina ca infracțiuni legate de activități de terorism furtul calificat și extorcarea în vederea săvârșirii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 din directivă și întocmirea sau utilizarea de documente administrative false în vederea săvârșirii uneia dintre infracțiunile enumerate la articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(i), la articolul 4 litera (b) și la articolul 9 din directivă.

Legislațiile din **Grecia** și **Croația** nu par să incrimineze actele intenționate de furt calificat, de extorcare și de întocmire sau utilizare de documente administrative false ca infracțiuni legate de activități de terorism. În **Finlanda**, doar furtul calificat în vederea săvârșirii unei infracțiuni de terorism, și nu extorcarea sau întocmirea sau utilizarea de documente administrative false pare să fie acoperit drept infracțiune legată de activitățile de terorism.

2.2.13. Legătura cu infracțiunile de terorism (articolul 13)

Articolul 13 din directivă prevede că pentru ca o infracțiune menționată la articolul 4 sau în titlul III să fie incriminată, nu este necesar ca o infracțiune de terorism să fi fost săvârșită efectiv și nici nu este necesar, în ceea ce privește infracțiunile menționate la articolele 5 – 10 și 12 din directivă, să fie stabilită o legătură cu o altă infracțiune specifică prevăzută în directivă.

În **Bulgaria**, transpunerea infracțiunii prevăzute la articolul 10 din directivă și contribuția la săvârșirea anumitor infracțiuni legate de activități de terorism se realizează prin incriminarea complicității. În dreptul lor intern, complicitatea pare a fi sancționată doar atunci când infracțiunea principală este comisă efectiv. În **Grecia**, infracțiunea de la articolul 10 nu este o infracțiune de sine stătătoare și, prin urmare, este necesar să se stabilească o legătură cu o altă infracțiune specifică în directivă (articolul 9). În **Lituania**, pregătirea pentru săvârșirea unei infracțiuni care nu este clasificată drept „gravă”, cum ar fi cele care transpun articolele 5, 9 și 10 din directivă, nu pare să fie incriminată. Prin urmare, în cazul în care infracțiunea este întreruptă în etapa de pregătire, acțiunile pregătitoare nu ar fi incriminate.

2.2.14. Complicitate, instigare și tentativă (articolul 14)

Articolul 14 din directivă impune statelor membre să se asigure că complicitatea la săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3 – 8, 11 și 12 din directivă, instigarea la săvârșirea uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3 – 12 din directivă, tentativa de săvârșire a uneia dintre infracțiunile menționate la articolele 3, 6, 7, la articolul 9 alineatul (1), la articolul 9 alineatul (2) litera (a) și la articolele 11 și 12 din directivă, cu excepția posesiei, astfel cum este prevăzută la articolul 3 alineatul (1) litera (f) și a infracțiunii menționate la articolul 3 alineatul (1) litera (j), sunt incriminate. În general, transpunerea acestui articol este satisfăcătoare.

Polonia a transpus articolul 6 prin aceeași măsură ca și **articolul 14 alineatul (1) și articolul 14 alineatul (2)**. Prin urmare, nu este clar dacă complicitatea sau instigarea la săvârșirea infracțiunii din articolul 6 este incriminată.

În **Grecia**, incitarea la săvârșirea infracțiunii prevăzute la articolul 10 nu pare să fie pasibilă de pedeapsă, deoarece articolul 10 nu este transpus ca infracțiune de sine stătătoare.

În ceea ce privește **articolul 14 alineatul (3)** referitor la tentativă, în **Malta**, tentativa de a săvârși anumite infracțiuni prevăzute la articolul 3 și tentativa de a săvârși infracțiunile prevăzute la articolele 6, 7, 11 și 12 din directivă nu pare incriminată.

2.2.15. Sancțiuni aplicabile persoanelor fizice (articolul 15)

Articolul 15 din directivă impune statelor membre să se asigure că infracțiunile menționate la articolele 3 – 12 și 14 din directivă se pedepsesc cu sancțiuni penale eficace, proporționale și disuasive. În mod specific, acesta impune statelor membre să se asigure că infracțiunile de terorism menționate la articolul 3 și complicitatea, instigarea și tentativa de săvârșire a unor astfel de infracțiuni se pedepsesc cu sancțiuni privative de libertate mai severe decât cele prevăzute de dreptul intern pentru astfel de infracțiuni în absența intenției speciale (cu excepția cazurilor în care pedepsele care pot fi aplicate sunt deja pedepsele maxime posibile prevăzute în dreptul intern).

În ceea ce privește **articolul 15 alineatul (2)**, în **Bulgaria**, sancțiunea pentru infracțiunea de la articolul 3 alineatul (1) litera (j) din directivă (amenințarea de a săvârși o infracțiune de terorism) pare să fie mai ușoară decât sancțiunea pentru amenințarea de a săvârși o infracțiune. În **Cehia**, dreptul intern nu pare să prevadă pedepse mai dure pentru actele de obținere a controlului asupra mijloacelor de transport aerian, a navelor civile și a platformelor fixe săvârșite cu intenția de terorism în temeiul articolului 3 din directivă.

Articolul 15 alineatul (3) din directivă impune statelor membre obligația de a prevedea în dreptul intern sancțiunile privative de libertate maxime pentru infracțiunile prevăzute la articolul 4 literele (a) și (b) din directivă, precum și pentru infracțiunea prevăzută la articolul 3 alineatul (1) litera (j) atunci când este săvârșită de o persoană care conduce un grup terorist, cel puțin la nivelul stabilit la articolul 15 alineatul (3).

În **Bulgaria**, în cazul în care infracțiunea de terorism menționată la articolul 3 alineatul (1) litera (j) este săvârșită de o persoană care conduce un grup terorist, sancțiunea maximă pare inferioară celei prevăzute la articolul 15 alineatul (3). În **Finlanda**, pedeapsa maximă pentru infracțiunea prevăzută la articolul 4 litera (a) din directivă, dacă nu se săvârșește în combinație cu o altă infracțiune, pare inferioară celei prevăzute la articolul 15 alineatul (3). În **Ungaria**, unele dintre activitățile privind conducerea unui grup terorist par să fie pasibile de sancțiuni inferioare celor prevăzute în directivă. În **Luxemburg**, în funcție de măsura în care o persoană a participat la un grup terorist [articolul 4 litera (b)], sancțiunea maximă ar putea fi mai degrabă o amendă decât o pedeapsă privativă de libertate. În **Suedia**, unele dintre activitățile privind participarea la un grup terorist par să fie pasibile de sancțiuni maxime inferioare celei prevăzute în directivă.

2.2.16. Circumstanțe atenuante (articolul 16)

Articolul 16 din directivă oferă statelor membre opțiunea de a reduce sancțiunile menționate la articolul 15 în cazul în care autorul infracțiunii renunță la activitățile de terorism și furnizează autorităților administrative sau judiciare informații pe care acestea nu le-ar fi putut obține altfel, ajutându-le să prevină sau să atenueze efectele infracțiunii; să identifice sau să îi aducă în fața justiției pe ceilalți autori ai infracțiunii; să găsească dovezi; sau să împiedice săvârșirea altor infracțiuni menționate la articolele 3 – 12 și la articolul 14.

Douăzeci și trei de state membre¹³ au utilizat (sau utilizează parțial) această opțiune. Două state membre (**Estonia și Slovenia**) nu au utilizat deloc opțiunea prevăzută la articolul 16 din directivă.

Opțiunea prevăzută la **articolul 16 alineatul (1) litera (a)** — renunțarea la activitățile de terorism — a fost utilizată de 17 state membre¹⁴.

Opțiunea prevăzută la **articolul 16 alineatul (1) litera (b)** — furnizarea către autoritățile competente de informații pe care nu le-ar fi putut obține altfel — a fost utilizată de 22 de

¹³ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia, Spania, Țările de Jos și Ungaria.

¹⁴ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Portugalia, Slovacia și Spania.

state membre¹⁵, deși zece dintre acestea¹⁶ nu au utilizat toate opțiunile enumerate la subpunctele (i)-(iv).

2.2.17. Răspunderea persoanelor juridice (articolul 17)

Articolul 17 din directivă prevede că se poate angaja răspunderea persoanelor juridice pentru oricare dintre infracțiunile menționate la articolele 3 – 12 și la articolul 14, săvârșite în beneficiul lor de către orice persoană, acționând individual sau ca membru al unui organism al persoanei juridice în cauză și care deține o poziție de conducere în cadrul acesteia sau când controlul sau supravegherea necorespunzătoare din partea unei astfel de persoane a permis săvârșirea unei astfel de infracțiuni. Aceasta stabilește, de asemenea, că, în cazul în care se angajează răspunderea persoanelor juridice, aceasta nu exclude posibilitatea de a începe urmărirea penală a persoanelor fizice având calitatea de autor, instigator sau complice. În general, măsurile pe care statele membre le-au luat pentru a se conforma acestui articol sunt satisfăcătoare.

În **Bulgaria**, se pare că nu se poate angaja răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunea de la articolul 10 din directivă, iar în **Polonia**, se pare că nu se poate angaja răspunderea persoanelor juridice pentru infracțiunea de la articolul 9 din directivă. În **Franța** și **Croația** nu există nicio trimitere explicită la controlul sau supravegherea necorespunzătoare [**articolul 17 alineatul (2)**]. Cu toate acestea, în **Croația**, se poate angaja răspunderea persoanelor juridice în cazul în care persoana responsabilă din cadrul unei persoane juridice săvârșește o infracțiune în beneficiul persoanei juridice.

2.2.18. Sancțiuni aplicabile persoanelor juridice (articolul 18)

Articolul 18 din directivă impune statelor membre să ia măsurile necesare pentru a se asigura că o persoană juridică a cărei răspundere este angajată în temeiul articolului 17 se pedepsește prin aplicarea de sancțiuni eficace, proporționale și disuasive, care includ amenzi penale sau nepenale și eventual alte sancțiuni. Aceasta include, de asemenea, o listă de alte sancțiuni opționale.

21 din 25 de state membre¹⁷ au recurs la opțiunile enumerate la articolul 18 din directivă sau au recurs parțial la acestea. Patru state membre (**Estonia, Finlanda, Țările de Jos și Suedia**) nu au utilizat deloc aceste opțiuni.

Opțiunea prevăzută la **articolul 18 litera (a)**— decăderea din dreptul de a primi beneficii publice sau ajutor public — a fost utilizată de 13 state membre¹⁸.

Opțiunea prevăzută la **articolul 18 litera (b)** — interdicția temporară sau permanentă de a desfășura activități comerciale — a fost utilizată de 18 state membre¹⁹.

¹⁵ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Croația, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Țările de Jos și Ungaria.

¹⁶ Finlanda, Franța, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Țările de Jos, Polonia, Portugalia și România.

¹⁷ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Spania, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovenia și Slovacia.

¹⁸ Croația, Cipru, Cehia, Franța, Germania, Grecia, Italia, Luxemburg, Malta, Polonia, Portugalia, Slovacia și Spania.

Opțiunea prevăzută la **articolul 18 litera (c)** — punerea sub supraveghere judiciară — a fost utilizată de cinci state membre (**Cipru, Spania, Franța, Malta și România**).

Opțiunea prevăzută la **articolul 18 litera (d)** — o hotărâre judecătorească de lichidare — a fost utilizată de 17 state membre²⁰.

Opțiunea prevăzută la **articolul 18 litera (e)** — închiderea temporară sau permanentă a unităților care au servit la săvârșirea infracțiunii — a fost utilizată de nouă state membre (**Belgia, Cipru, Grecia, Spania, Franța, Lituania, Malta, Portugalia și România**).

2.2.19. Competența și urmărirea penală (articolul 19)

Articolul 19 din directivă impune statelor membre să își stabilească competența în privința infracțiunilor prevăzute la articolele 3 – 12 și la articolul 14 în anumite cazuri, care să le permită, în același timp, să extindă această competență la alte cazuri specifice. Articolul 19 prevede, de asemenea, obligația statelor membre de a coopera în cazurile de conflict de competență. De asemenea, statelor membre li se impune să stabilească competența în privința infracțiunilor menționate la articolele 3 – 12 și la articolul 14 în cazul în care un stat membru refuză predarea sau extrădarea unei persoane, precum și pentru cazurile în care infracțiunile menționate la articolele 4 și 14 au fost săvârșite în totalitate sau parțial pe teritoriul lor, indiferent de locul în care este stabilit sau își desfășoară activitățile infracționale grupul terorist.

Cazurile în care trebuie stabilită competența sunt menționate la **articolul 19 alineatul (1) literele (a)-(e)**.

Referitor la litera (c) privind competența în cazul în care autorul infracțiunii este unul dintre resortisanții sau rezidenții săi, **legislația din Germania** nu pare să conțină o normă generală care să stabilească principiul domiciliului²¹, iar în **Portugalia**, nu pare să existe nicio normă generală care să stabilească principiul cetățeniei²².

Referitor la litera (d) privind competența în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită în beneficiul unei persoane juridice stabilite pe teritoriul său, aceasta nu pare să fi fost transpusă de **Germania, Franța, Țările de Jos, Polonia și Portugalia**.

Referitor la litera (e) privind competența în cazul în care infracțiunea a fost săvârșită împotriva instituțiilor sau a populației statului membru în cauză sau împotriva unei instituții, a unui organ, a unui oficiu sau a unei agenții a Uniunii care își are sediul în statul membru respectiv, legislația din **Belgia, Bulgaria, Spania, Ungaria și România** nu pare să acopere persoanele care își au reședința în statul respectiv, dar nu sunt resortisanți ai acestuia. În **Germania**, nici persoanele care își au reședința acolo, nici instituțiile UE nu par să fie acoperite în mod explicit. În **Polonia**, dreptul intern nu

¹⁹ Austria, Belgia, Croația, Cipru, Cehia, Franța, Germania, Grecia, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia și Spania.

²⁰ Belgia, Bulgaria, Croația, Cipru, Cehia, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia și Spania.

²¹ Ceea ce i-ar permite să exercite o competență penală asupra celor care își au reședința în statul respectiv.

²² Ceea ce i-ar permite să exercite o competență penală asupra resortisanților săi.

reglementează în mod expres instituțiile, organismele, oficiile sau agențiile Uniunii. Dreptul **Portugalia** pare să acopere doar situațiile în care „instituțiile sau persoanele” se află în Portugalia sau își au domiciliul acolo.

17 state membre²³ fac uz de opțiunea prevăzută la articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf sau recurg parțial la ea, permițând unui stat membru să își extindă competența dacă infracțiunea este comisă pe teritoriul unui alt stat membru.

Șase state membre (**Belgia, Germania, Spania, Finlanda, Lituania și Țările de Jos**) au făcut uz de opțiunea prevăzută la **articolul 19 alineatul (2)**, care permite unui stat membru să își extindă competența în ceea ce privește oferirea de instruire în scopuri teroriste, astfel cum se menționează la articolul 7, atunci când autorul infracțiunii oferă instruire resortisanților statului respectiv sau persoanelor care își au reședința în acesta, în cazurile în care nu se aplică dispozițiile privind competența de la articolul 19 alineatul (1) din directivă.

Articolul 19 alineatul (4) din directivă, care impune statelor membre să își stabilească competența în privința infracțiunilor menționate la articolele 3 – 12 și la articolul 14, în cazul în care refuză predarea sau extrădarea unei persoane, nu pare să fie transpus în mod explicit de **Germania, Italia și Polonia**. În **Cipru**, dispozițiile de transpunere pentru articolul 19 alineatul (4) și **articolul 19 alineatul (5)** din directivă nu par să se aplice tuturor infracțiunilor acoperite de directivă.

2.2.20. Instrumente de investigare și confiscarea (articolul 20)

Articolul 20 din directivă impune statelor membre să asigure instrumente de investigare eficiente, cum ar fi cele utilizate în cazurile de criminalitate organizată sau în alte cazuri de infracțiuni grave, pentru investigarea sau urmărirea penală a terorismului. Aceasta impune, de asemenea, ca statele membre să se asigure că autoritățile lor competente indisponibilizează sau confiscă, după caz, în conformitate cu Directiva 2014/42/UE²⁴, produsele provenite din săvârșirea de acte de terorism sau din contribuția la săvârșirea acestora și mijloacele utilizate sau destinate a fi utilizate pentru săvârșirea unor acte de terorism sau pentru contribuția la săvârșirea unor astfel de acte. În general, transpunerea acestui articol este satisfăcătoare.

În ceea ce privește **articolul 20 alineatul (1)**, în **Germania** nu par să fie disponibile instrumente eficiente de investigare, cum ar fi cele utilizate în cazurile de criminalitate organizată sau în alte cazuri de infracțiuni grave, pentru investigarea tuturor infracțiunilor prevăzute de directivă. De exemplu, acestea nu sunt disponibile pentru infracțiunea de terorism ce constă în atingeri aduse integrității fizice a unei persoane cu scop terorist [articolul 3 alineatul (1) litera (b)]. În **Lituania**, nu toate instrumentele de investigare par să fie disponibile pentru a investiga deplasarea în scopuri teroriste. În cazul **Polonia**, nu pare posibilă utilizarea interceptării comunicațiilor pentru a ancheta sau a urmări penal toate infracțiunile de terorism.

În ceea ce privește articolul 20 alineatul (2), în **Cehia, Estonia, Țările de Jos, Suedia și Slovacia**, legislația nu impune o cerință obligatorie de aplicare a măsurilor de

²³ Belgia, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Polonia, Portugalia, România, Suedia, Slovacia, Slovenia și Spania.

²⁴ JO L 127/39, 29.4.2014.

indisponibilizare și de confiscare în ceea ce privește infracțiunile reglementate de prezenta directivă. În general, dispozițiile naționale permit utilizarea acestor măsuri, astfel cum se prevede în Directiva 2014/42/UE, dar nu conțin o obligație formulată strict de a le aplica în cazul infracțiunilor de terorism.

2.2.21. Măsuri împotriva conținutului online de instigare publică (articolul 21)

Articolul 21 din directivă impune statelor membre să asigure eliminarea promptă a conținutului online găzduit pe teritoriul lor care constituie o instigare publică la comiterea unei infracțiuni de terorism. Atunci când eliminarea conținutului nu este fezabilă, statele membre pot lua măsuri pentru blocarea accesului la un astfel de conținut. Aceste măsuri trebuie să fie transparente și să ofere garanții corespunzătoare (inclusiv posibilitatea intentării unei căi de atac judiciare) pentru a se asigura că acestea sunt limitate și proporționale și că utilizatorii sunt informați cu privire la motivul acestor măsuri. În general, transpunerea acestui articol este inegală de la un stat membru la altul. În septembrie 2018, Comisia a propus un regulament specific privind prevenirea diseminării online a conținutului cu caracter terorist, cu obligații specifice pentru furnizorii de servicii de găzduire. Propunerea este negociată în prezent de colegiitori.

Grecia nu a transpus acest articol. Legislația sa se referă numai la sechestrarea datelor digitale în contextul anchetelor penale, iar nu și la eliminarea sau blocarea conținutului online. În ceea ce privește eliminarea conținutului online, **articolul 21 alineatul (1) prima teză** din directivă, nu pare să fie transpus de două state membre (**Bulgaria și Polonia**), întrucât legislația acestora nu se referă decât la blocarea conținutului. **Croația și Letonia** oferă măsuri care pot duce la eliminarea conținutului, dar nu pare să existe nicio obligație explicită în acest sens. În **Cehia**, legea permite autorităților naționale să solicite eliminarea de conținut online, dar nu asigură procedura relevantă.

Articolul 21 alineatul (1) a doua teză, care *încurajează* statele membre să obțină eliminarea conținutului găzduit în afara teritoriului lor, este acoperit de 16 state membre²⁵. Printre acestea se numără cele două state membre (**Bulgaria și Polonia**) care reglementează exclusiv blocarea și, deci, nu elimină conținutul online. În cazul **Sloveniei**, măsura de transpunere vizează prestatorii de servicii care au sediul social în alte state membre, dar nu și în țări terțe.

Opțiunea prevăzută la **articolul 21 alineatul (2)** în ceea ce privește blocarea accesului la conținut, atunci când eliminarea la sursă nu este fezabilă, este transpusă de 18 state membre²⁶.

În ceea ce privește **articolul 21 alineatul (3)**, în **Belgia, Finlanda, Luxemburg, Polonia și Slovenia**, legislația nu pare să impună informarea utilizatorilor cu privire la motivul eliminării conținutului.

²⁵ Austria, Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania și Suedia.

²⁶ Belgia, Bulgaria, Cipru, Cehia, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Lituania, Malta, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România, Slovenia, Slovacia și Spania.

2.2.22. Modificări ale Deciziei 2005/671/JAI (articolul 22)

Articolul 22 din directivă modifică articolele 1 și 2 din Decizia-cadru 2005/671/JAI a Consiliului și impune statelor membre să se asigure că informațiile relevante colectate de autoritățile sale competente în cadrul procedurilor penale în legătură cu infracțiunile de terorism reglementate de prezenta directivă sunt puse cât mai curând posibil la dispoziția autorităților competente dintr-un alt stat membru, atunci când informațiile ar putea fi utilizate pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor de terorism. De asemenea, statele membre trebuie să se asigure că autoritățile lor competente iau măsuri în timp util după primirea informațiilor de la alte state membre.

Belgia, Finlanda, Grecia, Italia, Luxemburg, Malta, Slovenia, Spania și Suedia par să nu fi transpus în mod explicit articolul 22. În cazul în care transpunerea acestei dispoziții este prevăzută în mod explicit în dreptul național²⁷, aceasta nu acoperă întotdeauna toate elementele prezentei dispoziții. De exemplu, legislația **Cehia** pare să acopere doar transmiterea spontană a informațiilor, în timp ce transmiterea la cerere nu este acoperită. Legislația din **Letonia, Lituania și Portugalia** nu pare să acopere schimbul spontan de informații. Legislația din **Cehia, Estonia, Croația și Ungaria** nu pare să prevadă o obligație de a face schimb de informații doar pentru această posibilitate. În fine, **Lituania, Țările de Jos și Portugalia** nu par să aibă o cerință explicită în legislația lor de a acționa în timp util atunci când primesc informații din partea unui alt stat membru.

2.2.23. Drepturile și libertățile fundamentale (articolul 23)

Articolul 23 alineatul (1) din directivă subliniază faptul că prezenta directivă nu trebuie să aibă ca efect modificarea obligațiilor de respectare a drepturilor fundamentale și a principiilor juridice fundamentale, astfel cum sunt consacrate la articolul 6 din Tratatul UE.

Articolul 23 alineatul (2) permite statelor membre să stabilească condiții impuse de și în conformitate cu principiile fundamentale privind libertatea presei și a altor mijloace de comunicare în masă care reglementează drepturile și responsabilitățile, precum și garanțiile procedurale ale presei sau ale altor mijloace de comunicare în masă atunci când astfel de condiții se referă la stabilirea sau limitarea răspunderii.

Italia și Suedia fac uz de opțiunea prevăzută la articolul 23 alineatul (2) din directivă. Codul penal al **Italiei** oferă apărări specifice legate de dreptul de a raporta și dreptul la informare pentru presă și alte mijloace de informare în masă. În **Suedia**, mass-media care intră sub incidența normelor constituționale, cum ar fi presa scrisă și televiziunea, fac obiectul unor norme procedurale speciale menite să permită o protecție specială, astfel cum se prevede la articolul 23 alineatul (2).

2.2.24. Asistență și sprijin pentru victimele terorismului (articolul 24)

Articolul 24 din directivă conține obligațiile statelor membre cu privire la furnizarea de asistență și sprijin victimelor terorismului.

²⁷ Austria, Belgia, Croația, Cipru, Cehia, Estonia, Franța, Germania, Ungaria, Letonia, Lituania, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, România și Slovacia.

Articolul 24 alineatul (1) din directivă prevede că investigațiile și urmărirea penală a infracțiunilor în temeiul prezentei directive nu sunt condiționate de un raport sau de o acuzație. Transpunerea acestui alineat este satisfăcătoare.

Articolul 24 alineatul (2) din directivă impune instituirea de servicii de sprijin pentru victimele terorismului în conformitate cu Directiva 2012/29/UE²⁸ și asigurarea că acestea sunt disponibile victimelor imediat după un atac terorist și, ulterior, pentru cât timp este necesar.

În **Litania** nu sunt organizate servicii generale de sprijinire a victimelor, însă există servicii care acoperă anumite aspecte, cum ar fi asistența juridică. Legislația din **Luxemburg, Polonia și Slovenia** nu pare să indice faptul că serviciile de asistență ar trebui să aibă capacitatea de a aborda nevoile specifice ale victimelor terorismului. Cerința potrivit căreia serviciile de sprijinire a victimelor trebuie să fie disponibile pentru victime imediat după un atac terorist și ulterior, pentru cât timp este necesar nu pare să fi fost transpusă în mod explicit de 16 state membre²⁹, deși în multe dintre aceste state membre acest lucru pare a fi valabil în practică.

Articolul 24 alineatul (3) din directivă precizează că serviciile de asistență trebuie să aibă capacitatea de a oferi asistență victimelor terorismului în conformitate cu nevoile lor specifice. Serviciile trebuie să fie confidențiale, gratuite și ușor accesibile și să includă: (a) sprijin emoțional și psihologic; (b) consiliere și informații; (c) asistență privind cererile de despăgubire. Cerința ca aceste servicii să fie confidențiale și gratuite pare să nu fi fost transpusă în mod explicit de **Austria, Bulgaria, Croația, Malta și Polonia**.

În ceea ce privește tipurile de servicii pe care trebuie să le includă sprijinul acordat victimelor, **articolul 24 alineatul (3) litera (a)** privind sprijinul emoțional și psihologic nu pare să fie transpus în mod explicit de **Litania și Luxemburg**. **Articolul 24 alineatul (3) litera (b)** privind furnizarea de consiliere și informații a fost parțial transpus de **Cehia, Croația, Italia, Litania și Slovenia**. Transpunerea realizată de aceste state membre nu pare să includă consilierea și informațiile ce se referă în special la aspectele financiare. În **România și Slovenia**, măsurile naționale par să nu fie suficient de specifice pentru a concluziona că se va acorda asistență efectivă privind cererile referitoare la despăgubiri [**articolul 24 alineatul (3) litera (c)**]. În pofida inexistenței unei transpuneri explicite a acestor dispoziții, informațiile existente par să indice că tipurile de servicii menționate mai sus sunt disponibile în practică în mai multe dintre aceste state membre.

Articolul 24 alineatul (4) din directivă subliniază că ar trebui instituite mecanisme sau protocoale pentru activarea serviciilor de sprijin în cadrul infrastructurilor naționale de intervenție în situații de urgență. Un răspuns cuprinzător la nevoile victimelor și membrilor familiilor acestora ar trebui să fie asigurat imediat după un atac terorist și

²⁸ JO L 315/57, 14.11.2012. Directiva 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității. Acestea includ drepturile, sprijinirea și protecția victimelor terorismului, deoarece statele membre ar trebui să țină seama în mod deosebit de necesitățile victimelor terorismului. Directiva (UE) 2017/541 aduce o serie de precizări privind nevoile specifice ale victimelor terorismului.

²⁹ Austria, Belgia, Bulgaria, Croația, Cehia, Estonia, Finlanda, Germania, Letonia, Litania, Malta, Polonia, Portugalia, România, Slovacia și Slovenia.

ulterior, pentru cât timp cât este necesar. Măsurile naționale puse în aplicare par să corespundă în mare sprijinului solicitat în temeiul prezentei directive.

În mod similar, **articolul 24 alineatul (5) din directivă** impune statelor membre să asigure un tratament medical adecvat victimelor terorismului imediat după un atac terorist și ulterior, pentru cât timp cât este necesar. Această obligație pare să fie acoperită de furnizarea unui tratament medical general în conformitate cu sistemele naționale de sănătate.

Articolul 24 alineatul (6) din directivă impune ca victimele terorismului să aibă acces la asistență juridică, în conformitate cu Directiva 2012/29/UE³⁰, atunci când au calitatea de parte în procedurile penale, asigurându-se că gravitatea și circumstanțele infracțiunii sunt reflectate în mod corespunzător în condițiile și normele procedurale în temeiul cărora victimele terorismului au acces la asistență judiciară în conformitate cu dreptul intern. Această ultimă parte a articolului 24 alineatul (6) nu pare să fie transpusă de **Grecia, Spania, Luxemburg, Letonia, Malta, Polonia și Portugalia**.

2.2.25. Protejarea victimelor terorismului (articolul 25)

Articolul 25 din directivă impune statelor membre să se asigure că există măsuri pentru protejarea victimelor terorismului și a membrilor de familie ai acestora, în conformitate cu Directiva 2012/29/UE³¹. La stabilirea faptului dacă și în ce măsură aceste persoane ar trebui să beneficieze de aceste măsuri, trebuie să se acorde o atenție specială riscului de intimidare și de represalii și necesității de a proteja demnitatea și integritatea fizică a victimelor terorismului. Au fost identificate probleme în legătură cu nouă state membre (**Belgia, Bulgaria, Cehia, Lituania, Malta, Polonia, România, Slovacia și Slovenia**). În majoritatea cazurilor, acestea decurg din probleme de transpunere a Directivei 2012/29/UE³². Membrii de familie ai victimelor terorismului nu beneficiază pe deplin de protecție. În **Bulgaria**, riscul de intimidare și de represalii și necesitatea de a proteja demnitatea și integritatea fizică a victimelor pe durata audierilor și a depunerii mărturiilor nu par a fi acoperite. În **Polonia**, dispoziția de transpunere nu pare să se refere în mod explicit la „riscul de intimidare și de represalii și la necesitatea de a proteja demnitatea și integritatea fizică a victimelor terorismului”, iar legislația din **Slovenia** nu pare să acopere protecția integrității fizice și a demnității victimelor terorismului. Legislația din **Slovacia** prevede măsuri de evitare a contactului dintre victime și infractori, dar aceste măsuri par să se aplice victimelor numai înainte de audiere și nu în timpul procedurilor penale.

2.2.26. Drepturile victimelor terorismului care își au reședința într-un alt stat membru (articolul 26)

Articolul 26 alineatul (1) prima teză din directivă impune statelor membre obligația de a se asigura că victimele terorismului care își au reședința în alt stat membru decât cel în care a fost săvârșită infracțiunea de terorism au acces la informații privind drepturile de

³⁰ JO L 315/57, 14.11.2012.

³¹ JO L 315/57, 14.11.2012.

³² A se vedea, de asemenea, raportul Comisiei privind punerea în aplicare a Directivei 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității, COM(2020) 188 final, 11.5.2020.

care beneficiază, serviciile de sprijin și schemele de despăgubire disponibile în statul membru în care a fost săvârșită infracțiunea de terorism. Majoritatea statelor membre care fac obiectul prezentului raport asigură accesul la informații privind drepturile victimelor, indiferent de locul de reședință al persoanei respective și toate statele membre par să îndeplinească această obligație.

Potrivit **articolului 26 alineatul (2)** din directivă, statele membre trebuie să se asigure că toate victimele terorismului au acces la serviciile de asistență și de sprijin astfel cum sunt prevăzute la articolul 24 alineatul (3) literele (a) și (b) pe teritoriul statului membru în care își au reședința, chiar dacă infracțiunea de terorism a fost săvârșită într-un alt stat membru. Măsura de transpunere din **Bulgaria** pare să se aplice tuturor infracțiunilor comise pe teritoriul său, precum și celor comise în afara teritoriului său, însă numai în cazul în care victima este cetățean bulgar. Prin urmare, victimele care își au reședința în Bulgaria, dar nu sunt cetățeni bulgari nu fac obiectul măsurii de transpunere.

3. CONCLUZII

Directiva reprezintă un instrument juridic cuprinzător care instituie norme minime privind definirea infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul terorismului și a infracțiunilor legate de terorism, precum și măsuri de protecție și de sprijin și asistență pentru victimele terorismului. Transpunerea acesteia a condus la consolidarea substanțială a abordării terorismului de către dreptul penal al statelor membre și a drepturilor acordate victimelor terorismului. Dintre cele 25 de state membre care au obligații în temeiul directivei, 23 au adoptat noi acte legislative pentru a asigura transpunerea acesteia.

Comisia recunoaște eforturile depuse de statele membre pentru a lua măsurile necesare respectării directivei. În general, transpunerea directivei de către statele membre ale UE poate fi considerată satisfăcătoare. Cu toate acestea, există o serie de probleme potențiale cu privire la transpunerea infracțiunilor de terorism enumerate la **articolul 3** din directivă în dreptul intern al mai multor state membre, ceea ce are impact și asupra transpunerii altor dispoziții ale directivei. Există, de asemenea, o preocupare legată de faptul că atunci când se săvârșesc în scopul dispozițiilor articolului 3 alineatul (2), infracțiunile de la articolul 3 alineatul (1) nu se clasifică drept infracțiuni de terorism. Este important ca aceste infracțiuni să fie considerate în sine infracțiuni de terorism, pentru a ține seama, de exemplu, de posibilitatea de a imputa infracțiuni de terorism infractorilor singuratici. În plus, o calificare comună a infracțiunilor de terorism este importantă pentru a permite utilizarea eficace a instrumentelor de cooperare în materie de aplicare a legii, cum ar fi Decizia 2005/671/JAI a Consiliului³³. În sfârșit, este important ca victimele infracțiunilor de terorism să fie recunoscute ca atare.

O altă preocupare este transpunerea incompletă sau incorectă a **articolului 9** privind deplasarea în scopuri teroriste, care ar putea avea un impact asupra modului în care este anchetată și urmărită penal o persoană care comite această infracțiune, ceea ce înseamnă că anumite acte ar putea rămâne nepedepsite. Acesta ar putea fi cazul, de exemplu, atunci când dreptul intern conține o definiție mai restrânsă a persoanelor care se deplasează sau a teritoriilor în care se deplasează. De asemenea și din considerente similare, transpunerea incompletă sau incorectă a **articolului 11** privind finanțarea terorismului

³³ JO L 253, 29.9.2005.

reprezintă un motiv de îngrijorare. Dreptul intern nu acoperă întotdeauna finanțarea tuturor infracțiunilor prevăzute la articolele 3 – 10, astfel cum se prevede în directivă, reducând astfel domeniul de aplicare al urmăririi penale a anumitor acte. În sfârșit, există deficiențe în ceea ce privește transpunerea unor dispoziții specifice pentru **victimele terorismului** care ar putea avea efectul ca victimele terorismului să nu primească asistență sau sprijin adaptat nevoilor lor specifice.

Pentru a asigura transpunerea integrală și corectă a directivei, Comisia va continua să sprijine statele membre în abordarea deficiențelor identificate. Aceasta include monitorizarea conformității măsurilor naționale cu dispozițiile corespunzătoare din directivă. Acolo unde este necesar, Comisia va face uz de competențele de asigurare a respectării legii care îi sunt conferite prin tratate, prin intermediul procedurilor de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.

În septembrie 2021, Comisia va realiza o evaluare mai amplă a directivei și va prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport de evaluare a valorii adăugate a prezentei directive în ceea ce privește combaterea terorismului, în conformitate cu cerințele de la articolul 29 alineatul (2). Evaluarea va acoperi și impactul prezentei directive asupra drepturilor și libertăților fundamentale, inclusiv asupra nediscriminării, asupra statului de drept și asupra nivelului de protecție și asistență oferite victimelor terorismului.